

**Rozwój regionów i polityka regionalna
w krajach Europy Środkowo-Wschodniej
w okresie transformacji i globalizacji**

EUROREG

CENTRUM EUROPEJSKICH
STUDIÓW REGIONALNYCH I LOKALNYCH
UNIwersytet Warszawski

Maciej Smętkowski

**Rozwój regionów i polityka regionalna
w krajach Europy Środkowo-Wschodniej
w okresie transformacji i globalizacji**

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2013

Recenzent: prof. dr hab. Bolesław Domański

Projekt okładki i stron tytułowych: Katarzyna Wojnar;
adaptacja projektu Katarzyna Juras

Redakcja i korekta: Magdalena Pluta

Copyright © 2013 by Maciej Smętkowski

Badania i publikacja finansowane ze środków na naukę w latach 2009–2011
w ramach projektu badawczego „Rozwój regionalny i polityka regionalna
w krajach Europy Środkowej i Wschodniej”, nr NN114 056236

ISBN 978-83-7383-546-7

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa
tel./fax 22 828 93 91, 22 826 59 21, 22 828 95 63
dział handlowy: jak wyżej w. 105, 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar (*Stanisław Beczek*)
Druk i oprawa: Wrocławska Drukarnia Naukowa PAN

SPIS TREŚCI

Podziękowania	7
Przedmowa	9
Wstęp	11
ROZDZIAŁ 1	
Rozwój regionalny w świetle wybranych koncepcji teoretycznych	16
1.1. Wybrane teorie i koncepcje rozwoju regionalnego – próba usystematyzowania	17
1.2. Region gospodarczy i rozwój regionalny w różnych skalach przestrzennych	37
1.3. Czynniki konkurencyjności w świetle różnych koncepcji teoretycznych	48
ROZDZIAŁ 2	
Rola polityki regionalnej w rozwoju społeczno-gospodarczym na przykładzie polityki spójności Unii Europejskiej	54
2.1. Definicja, cele i instrumenty polityki regionalnej	55
2.2. Polityka regionalna Unii Europejskiej	66
2.3. Efekty polityki regionalnej Unii Europejskiej – próba generalizacji . . .	81
2.4. Przejście od starego do nowego paradygmatu polityki regionalnej . . .	85
ROZDZIAŁ 3	
Rozwój regionów krajów Europy Środkowo-Wschodniej	89
3.1. Rozwój regionalny w warunkach transformacji systemowej	90
3.2. Rozwój regionalny w Europie Środkowo-Wschodniej w świetle literatury	91
3.3. Krajowy kontekst analiz regionalnych	94
3.4. Konwergencja regionalna – analiza wielowymiarowa	102
3.5. Czynniki rozwoju regionów i główne wymiary źródnicowań regionalnych	139
3.6. Wpływ kryzysu gospodarczego na procesy rozwoju regionalnego . . .	184

ROZDZIAŁ 4

Modele polityki regionalnej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej 196

4.1. Krajowa polityka regionalna w okresie przedakcesyjnym i obecnie – wybór zagadnień	197
4.2. Polityka rozwoju regionów na podstawie dokumentów strategicznych	211
4.3. Nakłady polityki spójności UE w ujęciu przestrzennym	225
4.4. Modele polityki regionalnej – podsumowanie	248

ROZDZIAŁ 5

Polityka regionalna jako czynnik rozwoju regionów –**analiza studiów przypadku** 254

5.1. Charakterystyka badanych miast i regionów	254
5.2. Mechanizmy rozwoju miast i regionów – analiza jakościowa	263
5.3. Podsumowanie studiów przypadku – zagadnienia problemowe	304

Wnioski i rekomendacje 317**Aneksy** 329**Literatura** 364